

La oss utforske Den europeiske union (EU)!

 learn.kids4all.eu/nb/tg1/know-what/let-s-explore-european-union

30. Mai 2023

Er du interessert i å finne ut mer om Den europeiske union (EU) – så er denne enheten noe for deg! Her kan du lære mer om hva EU er, hva EUs verdier er, hvem som gjør hva i EU og hvordan alt dette er relevant for ditt daglige liv, hvis du bor eller en dag vil bo i et europeisk land!

Den europeiske union er et samarbeid mellom europeiske land, kjent som medlemsstater. Sammen dekker de store deler av det europeiske kontinentet. EU er hjem til over 446 millioner mennesker, noe som tilsvarer rundt 6% av verdens befolkning.

Les følgende informasjon:

Offisielle språk i EU

EU har 24 offisielle språk. Hvorfor er det så mange? EU ville ikke eksistert uten sine medlemsstater og borgere. Som en demokratisk organisasjon må den kommunisere med regjeringene i medlemsstatene, dets borgere, dets selskaper og dets offentlige organer på deres eget språk. Folk har rett til å vite hva som blir gjort i deres navn. De må også kunne bli aktivt involvert i EU-saker uten først å måtte lære et fremmedspråk.

Visste du at du kan skrive til EU-institusjonene på hvilket som helst av de 24 offisielle språkene og få svar på samme språk?

Europeiske verdier

Har du noen gang hørt uttrykket «United in diversity»? Det er EUs motto, og det representerer hva EUs verdier handler om. Selv om hvert EU-land har sin egen kultur, språk og tradisjoner, deler de alle de samme felles verdiene og må respektere dem hvis de ønsker å være en del av EU.

En grunnleggende verdi som forener alle medlemsstatene er demokrati. Dette betyr at bare demokratiske land kan være medlemmer av EU.

De andre verdiene i EU som er felles for alle medlemsstatene er menneskeverd, frihet, likhet, rettsstat og respekt for menneskerettighetene, inkludert rettighetene til mennesker som tilhører minoritetsgrupper.

Disse verdiene er nedfelt i en viktig lovtekst, kalt en traktat, som alle medlemsstater har godkjent og derfor må respektere. Lisboa-traktaten er den siste traktaten. Den ble signert i den portugisiske hovedstaden i 2007.

Fra seks til 27 EU-land

Som vi har sett, består EU av svært forskjellige land. Det største, Tyskland, har rundt 82 millioner innbyggere, mens det minste, Malta, har 400 000. Europeerne snakker forskjellige språk og bruker tre forskjellige alfabeter (latin, gresk og kyrillisk). Det er forskjellige tradisjoner, kulturer, mat og festivaler.

Visste du at?

Europas flagg består av 12 gyldne stjerner på blå bakgrunn. Det ble vedtatt i 1984 av EU (som ble kalt «Det europeiske økonomiske fellesskap» på den tiden) og flyr nå over parlamenter, kommunale bygninger, parker og monumenter over hele Europa.

Designet symboliserer folkene i Europa, med sirkelen som representerer deres union. Antall stjerner endres aldri - det er alltid 12: representerer perfektjon og helhet.

Hvordan begynte det hele?

Etter andre verdenskrig, som varte fra 1939 til 1945, bare 20 år etter slutten av første verdenskrig, var folk fast bestemt på at ingenting som dette noen gang skulle få lov til å skje igjen.

Mellom 1945 og 1950 begynte noen få europeiske politikere, inkludert Robert Schuman, Konrad Adenauer, Alcide De Gasperi og Winston Churchill, prosessen med å skape det EU vi lever i, i dag. Nye strukturer ble opprettet i Vest-Europa for å forene europeiske land økonomisk og politisk for å sikre varig fred og velstand.

Den 9. mai 1950 foreslo Robert Schuman (den franske utenriksministeren på den tiden) at produksjonen av kull og stål – råvarene som ble brukt til å forberede krig – skulle styres i fellesskap for å sikre at ingen land i hemmelighet kunne ruste seg mot de andre. På den tiden spilte kull rollen som olje og naturgass gjør i dag, ved å være den viktigste energikilden som er tilgjengelig.

Det europeiske kull- og stålfellesskapet, som dagens EU oppsto fra, ble til i 1952. Den ble grunnlagt av seks naboland: Belgia, Frankrike, Tyskland, Italia, Luxembourg og Nederland.

Utvidet samarbeid

Noen år senere bestemte de seks grunnleggerlandene seg for å utvide samarbeidet til andre økonomiske sektorer.

Romatraktaten ble undertegnet i 1957 og etablerte Det europeiske økonomiske fellesskap. Gjensidig fiendtlighet ble erstattet av samarbeid - og dette samarbeidet var ekstremt vellykket. Det europeiske økonomiske fellesskap gjorde store fremskritt økonomisk. Ikke rart at flere og flere land har bedt om å bli med gjennom årene.

Nye medlemmer

I 1973 ble Danmark, Irland og Storbritannia (Storbritannia meldte seg ut av EU i 2020) medlem av EU. Noen år senere hadde tre europeiske land, tidligere styrt av diktaturer, blitt demokratiske og kunne også søke om medlemskap. De tre landene var Hellas, som ble med i 1981, etterfulgt av Portugal og Spania i 1986. Østerrike, Finland og Sverige ble medlem av EU i 1995, noe som førte til at det ble 15 medlemsland. Kort tid etter andre verdenskrig ble Europa delt i øst og vest av jernteppet da den 40 år lange kalde krigen begynte. Berlinmuren var et symbol på denne delingen. Etter fallet i 1989 var kursen klar for de sentral- og østeuropeiske landene som tidligere hadde vært kontrollert av Sovjetunionen for å reformere sine systemer og søke om å bli med i EU. I 2004 ble åtte land fra Sentral- og Øst-Europa med i EU: Tsjekkia, Estland, Ungarn, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia og Slovenia. Samme år ble også middelhavsøyene Kypros og Malta medlemmer. I 2007 ble Bulgaria og Romania med, og Kroatia ble det 28. medlemmet av EU i 2013.

Tilføyelsen av nye medlemmer til EU har bidratt til å opprettholde fred og stabilitet i Europa, og til å spre demokrati og utvide det indre marked. Ethvert nytt medlem må være forberedt på å undertegne traktatene og følge hele EU-loven. Medlemmene må respektere prinsippene om frihet, demokrati, respekt for menneskerettigheter, grunnleggende friheter og rettsstaten.

Hva EUs verdier og prinsipper betyr i praksis.

Sett et kryss i riktig kolonne for hvert av de ni spørsmålene nedenfor. Diskuter med kompisen din hva du mener et land må gjøre og ikke bør gjøre hvis det ønsker å være en del av EU.

Hvem gjør hva i EU? Sett et kryss med kompisen din i boksen

Det var mye institusjonell bakgrunn å ta innover seg! Det er imidlertid viktig å forstå hva Brussel faktisk er og hvem som har ansvar for hva i EU. Ta testen nedenfor for å se hvor mye du husker. Sett et kryss i boksen for institusjonen(e) som samsvarer med beskrivelsen.

En felles valuta i 19 EU-land: euro

Eurosedler og mynt ble introdusert i 12 EU-land i 2002, og 19 av dem har nå erstattet sine nasjonale valutaer med euro. Mer enn 340 millioner EU-borgere, det vil si 75 % av alle EU-borgere, bruker euro på daglig basis. Det er en rekke fordeler ved å bruke en felles valuta i et indre marked der folk fra forskjellige land handler sammen. Forbrukerne kan lettere sammenligne priser hjemme, i utlandet og på nettet. Bedrifter kan beregne og belaste kunder i en valuta og er ikke i fare for valutakursendringer, og ved å kvitte seg med transaksjonskostnader holdes prisene stabile.

VISSTE DU AT?

Euromynter har en felles side som skildrer et kart over Europa, men på den andre siden har hvert land sitt eget design. Kjenner du igjen symbolet på denne €2-mynten? Kan du gjette hvor det kommer fra?

SE VIDEOEN FOR MER INFORMASJON OM EUROEN

HVILKE LAND ER I EUROOMRÅDET?

Tabellen nedenfor viser alle de 27 EU-landene. Merk av for de 19 som er i 'euroområdet' og som bruker euro som valuta.

Fri bevegelse av varer, tjenester og kapital i EU

Takket være EUs indre marked er det ikke bare mennesker som kan bevege seg fritt i EU, men også varer, tjenester og kapital. 'Kapital' betyr ikke bare 'penger'. Det inkluderer også investeringer, lån og kreditt, og andre operasjoner med finansinstitusjoner som stiftelser og legater (stiftelser og legater = formuesmasser hvor gevinsten eller tapet i en økonomisk investering, og noen ganger kapitalen, skal deles ut etter visse retningslinjer). Dette gjør det lettere for EU-bedrifter å operere i mer enn ett land, og å konkurrere globalt. Uansett størrelse har selskaper tilgang til de nasjonale markedene i alle EU-land og til rundt 446 millioner potensielle kunder. Hvorfor gagnar dette deg også? Fordi økt konkurranse fører til lavere priser og et bredere utvalg av produkter og tjenester.

HVA BETYR FRI BEVEGELIGHET FOR DEG I PRAKSIS?

Tilpass eksemplene til de fire aspektene ved det indre marked (fri bevegelse av mennesker, varer, tjenester og kapital) og merk av i den aktuelle boksen.

VISSTE DU DETTE?

Å søke asyl er en grunnleggende rettighet i EU. EU-land har en internasjonal forpliktelse til å gi asyl etter FNs flyktningkonvensjon.

En flyktning er en person som flykter fra hjemlandet og som ikke kan returnere på grunn av en velbegrunnet frykt for forfølgelse.

En asylsøker er en som sier at han eller hun er flyktning og som har søkt om internasjonal beskyttelse, men der kravet ennå ikke er endelig vurdert.

Diskuter med kompisen din hvorfor EU kan hjelpe flyktninger og asylsøkere og hvordan det kan gjøres. Ta et stykke papir og tegn/skriv ideene dine på det.

Ferdig?

Del med de andre kompislagene!

Hvis du vil at ditt innhold skal være i KIDS4ALLL-galleriet, vennligst spør din lærer/ansvarsperson om å laste det opp i work.it.

Du har allerede lest om verdiene i EU:

- respekt for menneskeverdet
- frihet
- demokrati
- likestilling
- rettssikkerhet
- menneskerettigheter
- ....

Diskuter med kompisen din:

- ... Hva betyr hver av disse verdiene for deg? Hva betyr «respekt for menneskeverdet» i det virkelige liv? Gi eksempler.
- ... Hvilken verdi er viktigst for hver enkelt av dere?
- ... Respekteres disse verdiene i deres land? Hvordan?

Hvis du ikke vet svaret på det siste spørsmålet, undersøk litt og spør lærerne/foreldrene/vennene dine.

Last svarene opp i Arbeidsområdet!

Hva var det du syntes var viktigst i denne enheten? Merker du noe til EU i ditt daglige liv? Hvordan?

Lag et postkort som viser dette poenget.

Last ned KIDS4ALLL-appen gratis og ønsket ditt blir oppfylt!

Del postkort

Files must be less than **2 MB**.

Allowed file types: **gif jpg jpeg png**.